

Slimme tools lenen bij de Technotheek
2

Corona: zo doe ik dat
6

Den Haag als Shelter City
8

Initiatieven voor ouderen
12

Contact	2
Ombudsman	3
Den Haag maakt het	5
Schone energie in een groene stad	9
Gemeenteraad	10
Mantelzorg	11

In de campagne 'Den Haag tegen Corona' laten bekende en onbekende Hagenezen en Hagenaars zien hoe je het beste de coronaregels kan naleven.

HENRIETTE GUEST

Den Haag tegen Corona

Begin deze maand is de campagne 'Den Haag tegen Corona' gestart. Bekende en onbekende Hagenezen en Hagenaars laten zien hoe je het beste de coronaregels kan naleven.

■ ■ Burgemeester Jan van Zanen: 'Alleen met een gezamenlijke inspanning krijgen we corona onder controle. Het is ontzettend

belangrijk dat iedereen zich aan de regels houdt. Daarom gaan we nu de haarvaten van de stad in, zodat voor iedereen duidelijk is hoe je het beste de regels kan naleven.'

De boegbeelden van 'Den Haag tegen Corona' zijn te zien op reclamezuilen en schermen overal in de stad. Ook verspreidt de gemeente posters, video's en

verhalen in de wijken. Iedereen mag gebruikmaken van de beelden en het embleem. Ze zijn beschikbaar op de website denhaagtegen corona.nl. De website zelf, en de meeste uitingen, zijn vertaald in het Arabisch, Bulgaars, Chinees, Engels, Pools, Roemeens, Spaans en Turks.

De bedoeling is dat het een cam-

pagne wordt van heel Den Haag. Daarom kun je ook zelf aan de slag met bijvoorbeeld een embleem voor in je profielfoto, posters in diverse talen en video's voor op social media.

➔ Lees verder op pagina 6: Zo doe ik dat

Kerstbomen eerder te koop

■ In Den Haag kun je sinds 20 november een kerstboom kopen bij een stalling om de hoek. Dat is ruim twee weken eerder dan de gebruikelijke datum van 6 december. De gemeente komt hiermee tegemoet aan een verzoek van de lokale verkopers van kerstbomen. Zij kunnen nu de aanloop van klanten spreiden over een langere periode. Dat is belangrijk in verband met corona. Eerder mochten oliebolenkramen al vervroegd open.

Hoe viert u de feestdagen? Deel uw verhaal met de Stadskrant

■ ■ Door de coronamaatregelen kunnen we kerst en oud & nieuw niet allemaal zo vieren als we willen. Met z'n allen proberen we er toch het beste van te maken. We zijn benieuwd naar uw plannen. Heeft u een bijzondere manier om binnen de coronamaatregelen de feestdagen te vieren? Hoe houdt u in deze tijd tradities vast of start u misschien een nieuwe traditie? In de volgende editie van de Stadskrant maken we een special

met verhalen uit Den Haag. Deelt u uw verhaal met ons? Stuur uw plannen voor de feestdagen vóór woensdag 2 december naar corona@denhaag.nl. De volgende Stadskrant verschijnt op 23 december.

DenHaag.nl uitgelicht

 Actuele informatie over het coronavirus in Den Haag? Kijk op denhaag.nl/corona.

 Sneeuw of ijzel? Inwoners kunnen gratis strooizout afhalen. Kijk voor adressen en strooiroutes op denhaag.nl/gladheid.

Technotheek Nieuwe uitleenservice wijst Hagenaars de weg in sociale technologie

‘Ik mis nu geen afspraak meer’

Elke dag even beeldbellen met vrienden of familie. Als je alleen bent, geeft dat kleur aan de dag. Maar dan moet je wel de apparatuur in huis hebben en weten hoe het werkt. De Technotheek wijst Hagenaars de weg in sociale technologie.

Eve Bardin had een probleem. Als vrijwilliger zet ze zich in voor cliënten van zorginstellingen in de regio. Haar dagen zijn gevuld met afspraken en vergaderingen. Maar na een ongeluk is ze half doof geworden. Ze hoort haar telefoon niet meer. Eve miste nogal eens oproepen en afspraken. Nu draagt ze een smartwatch die trilt bij een telefoontje of een tekstbericht. Het ‘slimme horloge’ geeft desgewenst ook een seintje om te herinneren aan afspraken en dingen die gebeuren moeten.

Zelfhulp-apps

De smartwatch komt van de Technotheek in de kringloopwinkel van Schroeder van der Kolk aan de Torenstraat. Een informatie- en uitleenpunt voor sociale technologie, vertelt Sandra Hazebroek, manager Zorg en Werk bij Schroeder. ‘Techniek kan een hulpmiddel zijn om beter om te gaan met kleine en grote problemen in het leven. Klanten vertellen ons waar ze mee zitten en dan kijken we of een product of een app zou kunnen helpen. Zo zijn er allerlei soorten zelfhulp-apps te downloaden om verslaving aan te pakken of overdreven piekeren te dempen of om lotgenoten te spreken. Maar welke app past het beste bij jouw vraag? Dat zoeken we hier uit.’

Klanten kunnen drie maanden lang gebruik maken van bijvoorbeeld een tablet, een pillendoosje met alarm of een gps-volgsysteem. Ze betalen een borg,

Eve Bardin (links) en Sandra Hazebroek (rechts). ‘Techniek kan een hulpmiddel zijn om beter om te gaan met kleine en grote problemen.’ FRANK JANSEN

Technotheek

De Technotheek is een uitleenservice van producten die kunnen helpen om meer zelfstandig, zelfredzaam en met meer plezier in het leven te staan. Jong en oud zijn welkom. Een afspraak maken vooraf hoeft niet. Klanten vertellen waar ze mee zitten en een deskundig adviseur bekijkt of technologie behulpzaam kan zijn.

- Adres: Kringloopwinkel Schroeder van der Kolk, Torenstraat 2
- Telefoon: (070) 359 98 00
- Openingstijden: maandag t/m zaterdag van 10.00 tot 18.00 uur
- E-mail: info@technotheek.nl

maar de service zelf is gratis. De Technotheek houdt contact en helpt bij het gebruik. Werkt het hulpmiddel zoals verwacht, dan wordt gekeken of de klant het kan aanschaffen met mogelijk een bijdrage vanuit de zorgverzekering of een andere regeling.

Sociale robot Tessa

Sandra vertelt over een jonge vrouw met autisme. Zij had grote moeite met de gewone dagelijks dingen als opstaan, douchen en ontbijten. ‘Voor haar was de dag doorkomen een worsteling. Wat moet ik allemaal doen en in welke volgorde? Ze kreeg van ons de sociale robot Tessa te leen om haar door de dag heen te loodsen.’ Sociale robots helpen

mensen hun leven structuur te geven en dempen zo onrust en stress. Tessa is een vriendelijk ogend apparaatje dat voor-geprogrammeerde boodschappen uitzendt. Van ‘Heb je je pillen al ingenomen?’ tot ‘Vergeet niet je broer te bellen want die is vandaag jarig.’ De Technotheek biedt de kans de robot uit te proberen.

Zekerder gevoel

Eve heeft besloten de smartwatch te kopen. ‘Ik mis geen telefoontje of afspraak meer. Dat geeft een stuk zekerder gevoel. Het is leuk om uit te zoeken welke functies er allemaal nog meer op zitten. Ik kan nu zelf mijn bloeddruk en hartslag meten. Soms best handig om te weten.’

Contact met de gemeente

E-mail: www.denhaag.nl/contact
Telefoon: 14070 (maandag t/m vrijdag 8.30 tot 17.00 uur)
Chatten: www.denhaag.nl/contact (zelfde tijden als telefoon)
Balie: Den Haag Informatie @entrum in Atrium stadhuis (maandag t/m vrijdag 8.30 tot 16.30 uur)
Post: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag
Sociale media: twitter.com/gemeentedenhaag, facebook.com/gemeenteDH, instagram.com/gemeentedenhaag
Gemeenteberichten: Officiële publicaties van de gemeente vindt u op www.overuwbuurt.overheid.nl

Stadsdeelkantoren

Centrum/Stadhuis, Spui 70, 2511 BT Den Haag
Escamp, Leyweg 813, 2545 HA Den Haag
Haagse Hout, Loudonstraat 95, 2593 RV Den Haag
Laak, Slachthuisplein 25, 2521 EC Den Haag
Leidschenveen-Ypenburg, Brigantijnlaan 303, 2496 ZT Den Haag
Loosduinen, Kleine Keizer 10, 2553 CV Den Haag
Scheveningen, Scheveningseweg 303, 2584 AA Den Haag
Segbroek, Fahrenheitstraat 190, 2561 EH Den Haag
Openingstijden: www.denhaag.nl/stadsdeelkantoren
Telefoon: 14070

Colofon

De Stadskrant verschijnt elke vier weken
De volgende Stadskrant verschijnt op: 23 december
Uitgave: Gemeente Den Haag, Spui 70, Postbus 12600, 2500 DL Den Haag
telefoon (070) 353 26 30
E-mail: stadskrant@denhaag.nl
Eindredactie: Corinne Leopold
Met bijdragen van: Hans Oerlemans, Marga van der Burgt en Frans van Hilten
Klachten bezorging: www.denhaag.nl/stadskrant
Productie: Gemeente Den Haag, IDC
Reacties: Mail uw reactie naar stadskrant@denhaag.nl of bel (070) 353 26 30

Gemeente helpt inwoners en ondernemers met herstelplan

Sterk uit de coronacrisis komen. Dat is het doel van een sociaal-economisch herstelplan dat het college van burgemeester en wethouders op 29 oktober heeft gepresenteerd.

■ ■ 'De coronacrisis raakt de hele stad. Veel inwoners hebben zorgen om gezondheid, om dierbaren, verlies van werk of bedrijf of bijvoorbeeld leerachterstanden van jongeren. Met een coronabuffer van ruim 133 miljoen euro en een omvangrijk sociaal-economisch herstelplan zet het college zich in om Den Haag sterk uit de crisis te laten komen,' zei wethouder Anne Mulder (Financiën) bij de presentatie van het plan.

In het herstelplan staan ruim 55 actiepunten om inwoners, ondernemers en instellingen te helpen met de gevolgen van de coronacrisis. Het gaat om de volgende onderwerpen:

■ Door de coronacrisis raken veel

mensen hun baan kwijt. Flexwerkers en zzp'ers hebben minder inkomsten. De gemeente helpt mensen aan werk door ze op te leiden, om te scholen en te begeleiden naar sectoren waarin voldoende werk is.

■ De gemeente verbetert haar diensten aan ondernemers via het Ondernemersportaal. Ondernemers krijgen steun bij het digitaal maken van hun diensten en processen. Met zzp'ers maakt de gemeente nieuwe diensten om ze te helpen bij het ondernemen.

■ Scholen kunnen subsidie aanvragen om leerlingen en studenten te helpen bij leerachterstanden of studievertraging. De gemeente maakt afspraken met het beroeps-onderwijs en -organisaties over nieuwe praktijkleerplekken en stages.

■ Zo'n 10.000 woningen en andere gebouwen zoals scholen kunnen de komende twee jaar duurzamer worden gemaakt. De gemeente

zorgt ervoor dat er in de periode 2021-2023 fors meer Hagenaars kunnen werken in de Haagse bouw. En dat er stageplekken in de bouw komen.

■ De gemeente legt contact met kwetsbare mensen in de stad en investeert in welzijn. Dit helpt bij het tegengaan van eenzaamheid, zorgt voor minder maatschappelijke onrust en levert winst op voor de gezondheid.

■ De gemeente houdt de binnenstad aantrekkelijk en gastvrij. Ondernemers krijgen financiële steun om gevels en verlichting te verbeteren zodat de binnenstad ook in de winter prettig is om in te verblijven.

■ De gemeente gaat meer doen om armoede in de stad tegen te gaan en mensen met schulden te helpen.

 Meer informatie?
denhaag.nl/actueel

Zorgverzekering voor Hagenaars met een laag inkomen

Tot en met 31 december kunt u weer overstappen naar een andere zorgverzekering. Voor Hagenaars met een laag inkomen heeft zorgverzekeraar VGZ met de gemeente de Haagse zorgverzekering samengesteld.

■ ■ De Haagse zorgverzekering is een voordelige zorgverzekering met uitgebreide vergoedingen voor fysiotherapie, tandarts en brillen of lenzen. De gemeente betaalt,

afhankelijk van uw financiële situatie, mee aan uw zorgpremie. Uw eigen risico van €385,- is meeverzekerd, dus u komt niet voor onverwachte kosten te staan. U kiest dan voor het uitgebreide pakket. Heeft u weinig zorgkosten? Dan kunt u kiezen voor het compact pakket. Dan ontvangt u geen bijdrage van de gemeente en ook is het eigen risico niet meeverzekerd.

Meer informatie vindt u op www.denhaag.nl/zorgverzekering.

Of neem contact op met de klantenservice SZW via (070) 353 75 00. Ook VGZ helpt u graag. Kijk op www.vgz.nl/denhaag of bel via 0800 020 01 53.

Weet u voor welke zorg u verzekerd bent? Of wat het eigen risico is? Of heeft u andere vragen? De gemeente helpt u graag tijdens de digitale workshop 'Uw zorgverzekering en het eigen risico'. Aanmelden kan via www.denhaag.nl/financieelgezond.

Sportjaaroverzicht op Omroep West

■ Het Haags Sportgala is altijd de feestelijke afsluiting van het Haagse sportjaar. Vanwege corona zijn dit jaar belangrijke toernooien en evenementen afgelast. Daarom worden er dit jaar geen awards uitgereikt aan Haagse sporters. In plaats daarvan wordt de Haagse sport geëerd in een Haags Sportjaaroverzicht. Dat is op 18 december te zien bij Omroep West.

 Meer informatie?
haagssportgala.nl

Zeven bewonersinitiatieven gekozen tot Haagse Energietoppers 2021
Zeven bewonersinitiatieven zijn gekozen tot Haagse Energie Topper 2021. Zij maakten plannen voor de overstap naar schone energie. Samen ontvangen zij in totaal 500.000 euro subsidie van de gemeente zodat zij hun plannen in 2021 kunnen uitvoeren. Bekijk de Haagse Energie Toppers 2021 op www.energieuitdewijk.denhaag.nl/initiatieven.

VALERIE KUYPERS

Ombudsman

Dertig boetes retour

Dertig foutparkeerders hebben ten onrechte een boete gekregen. Niet zij, maar de gemeente zat fout. De boetes zijn inmiddels terugbetaald en dat is te danken aan de klacht van meneer Z. Als bewoner van een wijk waar betaald parkeren geldt, heeft hij een parkeervergunning. Op een dag laat hij zijn auto achter op een plek net binnen het gebied waar de vergunning geldt. Althans, dat is zijn vaste overtuiging. De gemeente denkt daar anders over en legt een 'naheffing parkeerbelastingen' op.

Meneer laat het er niet bij zitten en vraagt de ombudsman naar de zaak te kijken. Hij vertelt pas nog op de website van de gemeente uitgezocht te hebben waar de vergunning precies geldt. De ombudsman gaat zelf op zoek naar informatie en ontdekt dat er op de website twee plattegronden van het bewuste parkeergebied staan met verschillende grenzen. In het ene geval is meneer een foutparkeerder en in het andere geval geldt zijn vergunning.

De gemeente erkent dat er iets verkeerd is gegaan. Meneer heeft gelijk. Een recente wijziging in de begrenzing van het betrokken parkeergebied is slecht gecommuniceerd, zowel binnen de gemeente als naar burgers. De scanauto's die fout parkeren signaleren, werken nog met verouderde informatie. Meneer krijgt de boete terug en de website wordt aangepast.

Dan vraagt de ombudsman de gemeente na te gaan of op de bewuste plek meer onterechte boetes zijn opgelegd. Dat blijkt zo te zijn. Dertig parkeerders hebben er een naheffing gekregen. Zij ontvangen hun geld terug (ruim 60 euro per 'overtreding'). De zaak wordt netjes afgewikkeld. Waarom de communicatie zo haperde, valt niet meer te achterhalen. Het laat weer eens zien hoe belangrijk uiterste zorgvuldigheid is. Ook hier geldt 'check, check en dubbelcheck' om repareren achteraf te voorkomen.

 De gemeentelijke ombudsman, mevrouw Stehouwer en de jeugdombudsman, mevrouw Nass behandelen klachten van burgers over de gemeente Den Haag en de Jeugdzorg.
Contact: Sint Jacobstraat 125, 2512 AN Den Haag
Telefoon: (070) 752 82 00
Website: ombudsman-den Haag.nl, jeugdombudsmandenhaag.nl
Telefonisch spreekuur: woensdag 13.00 tot 15.00 uur.
Maak hiervoor vooraf een afspraak via ombudsman@denhaag.nl of via (070) 752 82 00.

Gratis parkeren voor zorgpersoneel

■ Zorgpersoneel mag in Den Haag gratis op straat parkeren als zij met de auto naar hun werk gaan. De regeling is verlengd tot en met 31 januari. Werkt u bij een zorginstelling en wilt u van de regeling gebruikmaken? Dan kunt u zich bij uw werkgever melden. Zorginstellingen met vragen kunnen een e-mail sturen naar senior.parkeren@denhaag.nl.

 Meer informatie?
denhaag.nl/corona

Extra parkeren voor mantelzorgers

■ Krijgt u mantelzorg en woont u in een gebied waarin betaald parkeren geldt? Met een parkeervergunning voor mantelzorgers kunnen uw mantelzorgers en verzorgers bij u parkeren zonder ter plekke te hoeven betalen. Vanwege corona is voor bestaande vergunninghouders gratis 50 uur extra aan de parkeuren toegevoegd. Dit is automatisch bijgeschreven.

 Meer informatie?
denhaag.nl/corona

Kamers met aandacht voor Haagse jongeren

'Kamers met aandacht' koppelt mensen die een kamer over hebben aan jongeren die op eigen benen willen staan, maar nog niet geheel zelfstandig kunnen wonen. Sinds eind oktober is de organisatie ook actief in Den Haag.

■ Het gaat om jongeren van 18 tot 23 jaar die een zorgorganisatie verlaten en niet thuis, maar ook niet helemaal zelfstandig kunnen wonen. De gemeente zoekt samen met zorgaanbieders kamers in de particuliere sector.

Iedereen kan een kamer met aandacht aanbieden en iedere woonruimte kan een Kamer met aandacht worden. Zoals een zolderkamer bij een gezin, een kamer bij een alleenstaande of bij een ouder echtpaar. Maar ook een kamer in een studentenhuis. Voorwaarde is dat de kamer minimaal één jaar

wordt verhuurd en dat de huurprijs niet hoger is dan het bedrag geadviseerd door de landelijke huurcommissie.

'Jongeren moeten een eigen leven kunnen opbouwen en aan hun toekomst kunnen werken. Wie plek over heeft in huis, helpt een jongere hiermee een eigen leven op te bouwen en doorbreekt misschien een patroon van eenzaamheid,' zegt wethouder Kavita Parbhudayal (Zorg, Jeugd en Volksgezondheid).

De jongeren krijgen begeleiding van een hulpverlener. En met een beetje persoonlijke aandacht bouwen ze een eigen netwerk op om op terug te vallen. Totdat ze uiteindelijk helemaal op eigen benen kunnen staan. Deze persoonlijke aandacht kunnen verhuurders geven, maar ook huisgenoten.

De verhuurders en jongeren worden zorgvuldig gematcht. Verhuur-

ders bepalen zelf hoeveel 'aandacht' zij bieden en op welke manier. De jongeren betalen de maandelijkse huur, hebben een dagbesteding en geen problematiek die het dagelijks functioneren in de weg staat.

Kamers met aandacht is als initiatief eerder in Utrecht gestart en heeft daar inmiddels 21 jongeren gekoppeld aan verhuurders. Het gaat in Den Haag om een proef van een jaar.

Informatiebijeenkomst

Heeft u een kamer vrij en bent u geïnteresseerd? Bezoek de digitale informatiebijeenkomst op dinsdag 1 december van 19.00 tot 20.00 uur.

➔ **Meer informatie?**
kamersmetaandacht.nl
info@kamersmetaandacht.nl
06 11 13 46 85

Nieuwe coronatestlocaties

Op 16 november opende GGD Haaglanden twee nieuwe coronatestlocaties in Laak en Escamp. Mensen met koorts of luchtwegklachten (zoals hoesten of keelpijn) kunnen zich hier gratis laten testen op het coronavirus.

■ In Laak kan dat in een mobiele bus aan de Jan van Beersstraat, ter hoogte van voetbalclub H.V.V. Laakkwartier. In Escamp is de testlocatie op de parkeerplaats van het Rode Kruis aan de Zilverstraat 2.

Beide locaties zijn goed bereikbaar voor voetgangers, fietsers,

mindervalidevoertuigen en auto's. De locaties zijn geopend van maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 16.30 uur, afhankelijk van de drukte. De bus in Laak is een experiment voor twee weken, met daarna een optie tot verlenging.

De GGD heeft de testcapaciteit de afgelopen tijd flink uitgebreid. Naast de nieuwe locaties in Laak en Escamp kun je je in Den Haag laten testen aan de Lange Lombardstraat (Centrum), bij HMC locatie Bronovo (Benoordenhout) en bij Aegon (Mariahoeve). Wie 's morgens belt kan dezelfde dag nog terecht voor

een test. Binnen een dag is de uitslag bekend. Woont u in Den Haag en bent u minder mobiel, dan kunt u na het maken van de testafpraak, zelf bellen met AV070 voor vervoer. In Rijswijk heeft de GGD een XL-testlocatie geopend voor sneltesten.

U kunt op twee manieren een afspraak maken voor een test:

■ Telefonisch via het landelijke nummer: 0800-1202.

■ Online via www.coronatest.nl. U logt in met uw DigiD.

➔ **Meer informatie?**
ggdhaaglanden.nl/coronatest

Prijzen voor Haagse vrijwilligers

■ Wie krijgen de Haagse Vrijwilligersprijzen 2020? Tijdens een live TV-uitzending op Den Haag TV, worden vrijdagavond 11 december de prijzen uitgereikt. De gemeente is trots op alle Haagse vrijwilligers. Zeker nu de coronacrisis het dagelijkse leven een stuk ingewikkelder maakt, zijn vrijwilligers van onschatbare waarde.

➔ **Meer informatie?**
denhaagdoet.nl/haagse-vrijwilligersprijzen

Haagse Kinderrechtenkrant in teken van vrijheid

De Haagse Kinderrechtenkrant staat dit jaar in het teken van vrijheid. Jeugd-wethouder Kavita Parbhudayal reikte het eerste exemplaar uit aan leerlingen van basisschool De Ontmoeting. 20 november is de Internationale Dag van de Rechten van het Kind. In Den Haag zijn diverse activiteiten rondom kinderrechten. Kijk op www.denhaag.nl/kinderrechten voor meer informatie. VALERIE KUYPERS

De gemeente investeert 3,5 miljoen euro extra in toegankelijkheid. GEMEENTE DEN HAAG

Extra geld voor toegankelijke stad

De gemeente investeert de komende jaren 3,5 miljoen euro extra in het voor iedereen nog toegankelijker maken van Den Haag. Het gaat daarbij om fysieke, sociale én digitale toegankelijkheid.

■ Dat staat in de Agenda voor een Toegankelijk Den Haag 2020-2022 die het college deze maand heeft gepresenteerd. De agenda is samen met de stad opgesteld.

Iedereen moet mee kunnen doen en zich welkom voelen. Mensen met én zonder beperking. Samen met ondernemers, onderwijsinstellingen, bewoners en belangenorganisaties bouwt de gemeente aan een stad waar dat kan.

In de Alliantie Toegankelijk Den Haag werken ondernemers en

maatschappelijke organisaties samen. Iedere ondernemer of organisatie kan meedoen. Bent u ondernemer of belangenbehartiger, of wilt u meepraten? Sluit u dan aan. Stuur een e-mail naar vanzelfsprekendtoegankelijk@denhaag.nl.

De subsidieregeling Toegankelijke Stad wordt uitgebreid. De subsidie is voor het aanpassen van bijvoorbeeld een winkel, café of sport-schoon, of voor voorzieningen en projecten die de toegankelijkheid verbeteren. Iedereen kan helpen Den Haag toegankelijk te houden. Houd bijvoorbeeld blindegeleidelingen vrij en geef anderen ruimte op de stoep. Meld knelpunten via het contactformulier op de website.

➔ **Meer informatie?**
denhaag.nl/toegankelijkestad

Kinderrechtenkrant 2021: doe mee

■ De Haagse Kinderrechtenkrant wordt elk jaar gemaakt samen met leerlingen van Haagse basisscholen. De gemeente is op zoek naar kinderen die mee willen werken aan de Kinderrechtenkrant 2021. Zit je in groep 6, 7 of 8 van de basisschool? Ben je nieuwsgierig? Wil je graag dingen uitzoeken? Meld je dan aan om mee te denken en mee te werken via jeugd@denhaag.nl. Dan krijg je een uitnodiging voor een bijeenkomst begin volgend jaar.

#kooplokaal-actie voor Haagse winkels

■ Met de #kooplokaal-actie steunt de gemeente lokale ondernemers. Inwoners worden opgeroepen om hun boodschappen en cadeaus voor Sinterklaas en Kerstmis te kopen bij winkels in de buurt. De gemeente stelt per winkelgebied maximaal 2000 euro beschikbaar waarmee winkeliersverenigingen extra aandacht kunnen vestigen op de lokale ondernemers.

➔ **Meer informatie?**
haagsretailpunt.nl

Den Haag groeit. De gemeente wil de stad leefbaar, bereikbaar en verkeersveilig houden voor bewoners, ondernemers en bezoekers. We maken meer ruimte voor fietsers, voetgangers en openbaar vervoer. Ook tijdens bouw en herinrichting moet de stad bereikbaar zijn. Werkzaamheden stemmen we dus zo goed mogelijk op elkaar af.

Werk in uitvoering

Betere verkeersveiligheid kruispunten

De gemeente zorgt voor veilige wegen en kruispunten. Vooral voor fietsers en voetgangers moet het veiliger worden. Zo is dit najaar de kruising van de Laan van Leidschenveen met de Cor Spaanslaan en de Vrouw Avenweg verbeterd.

Sinds september is aan de kruising gewerkt. Inmiddels is het fietspad aan de Cor Spaanslaan verlegd. Ook zijn de oversteekplekken voor fietsers en voetgangers aan de Laan van Leidschenveen op verschillende plekken verplaatst. De kruising van de Laan van Leidschenveen met de Cor Spaanslaan en Vrouw Avenweg is nu een stuk veiliger.

In heel Den Haag werkt de gemeente aan de verkeersveiligheid. Dat wordt gedaan door de aanleg van betere fietspaden en door kruisingen en rotondes overzichtelijker te maken. De gemeente plaatst ook drempels en zebra-paden en past inritten aan.

De gemeente verbetert de

verkeersveiligheid op kruispunten op basis van een ongevallenanalyse. Daar waar de meeste kans is op verkeersongevallen, worden het eerst maatregelen getroffen. Ook kijkt de gemeente naar locaties waar op korte termijn (onderhouds) projecten zijn of herinrichting plaatsvindt. Daar wordt dan gelijk de verkeersveiligheid verbeterd.

Afgelopen zomer zijn de kruising bij het Soestdijkseplein en de kruising Loosduinsekade en Kamperfoeliestraat veiliger gemaakt. Ook wordt het Valkenbosplein veiliger voor fietsers. Op dit moment werkt de gemeente aan de herinrichting van de Van der Vennestraat. Hier gaat de maximum snelheid van 50 km naar 30 km per uur. In 2021 zullen

Meer informatie?
denhaag.nl/bereikbaarheid

Fietsers en voetgangers hebben nu meer ruimte en kunnen veiliger oversteken bij de Laan van Leidschenveen. VALERIE KLUYPERS

Werk in uitvoering

Laatste werkzaamheden aan Noordboulevard en omgeving

Met het programma De Kust Gezond investeert de gemeente in de buitenruimte van Scheveningen Bad. Onlangs is begonnen met de laatste werkzaamheden op en aan de Noordboulevard. Ook zijn er voorbereidende werkzaamheden voor de toekomstige ongelijkvloerse kruising bij de kruising Zwolsestraat-Gevers Deynootweg.

Noordboulevard

Op de Noordboulevard wordt gewerkt aan:

- Drie nieuwe kiosken.
- De inrichting van de buitenruimte rondom het nieuwe Paviljoen.
- De herinrichting van de Gevers Deynootweg e.o. ter hoogte van de keerlus en het Carlton Beach hotel (inclusief het vervangen van de riolering).

Daarnaast komen er natuurstenen zitbanken op de Noordboulevard en een tijdelijke fietsstalling

naast de ingang van de parkeergarage. De kazemat wordt verplaatst naar het duin aan het begin van het Zwarte Pad.

Ongelijkvloerse kruising

Vooruitlopend op de start van de bouwwerkzaamheden voor de aanleg van de ongelijkvloerse kruising Zwolsestraat/Gevers Deynootweg is Stedin onlangs begonnen met het verleggen van kabels en leidingen. Dit gebeurt in het gebied tussen het Palaceplein en de Zwolsestraat, Utrechtsestraat en Groningssestraat. Voor het begin van het nieuwe zomerseizoen zijn deze werkzaamheden afgerond. De aanleg van de ongelijkvloerse kruising staat gepland in het najaar van 2021 en duurt ongeveer 18 maanden.

Meer informatie?
denhaag.nl/dekustgezond

Actueel

■ Op de Van der Vennestraat gaat de maximum snelheid van 50 naar 30 kilometer per uur. De werkzaamheden daarvoor zijn van november 2020 tot de zomer van 2021.

■ De Goudsbloemlaan krijgt nieuwe bestrating. Het werk duurt tot en met april 2021

■ In november is een zebra-pad aangelegd op De Leggelostraat/Melis Stokelaan. Zo kunnen voetgangers veiliger oversteken.

■ De Hofzichtlaan heeft nieuw asfalt tussen het Finneburg en Leidschendam-Voorburg. Ook de fietspaden zijn aangepast naar rood asfalt.

Meer informatie?
denhaag.nl/bereikbaarheid

Den Haag maakt het openbaar vervoer fiets parkeren op auto orde

Werk in uitvoering

Fietsverbeterpuntbord: hier wordt gewerkt voor fietsers

Bij het Valkenbosplein werd deze maand het eerste Fietsverbeterpuntbord onthuld. Deze borden worden voortaan geplaatst bij straten en pleinen waar de gemeente het beter en veiliger maakt voor fietsverkeer. Wethouder Robert Van Asten (Mobiliteit): 'Juist omdat we de fietser duidelijk willen maken waar in de stad aan fietscomfort en verkeersveiligheid wordt gewerkt, hebben we dit bord ontworpen. Zo kunnen fietsers in één oogopslag zien waar er voor hen gewerkt wordt en begrijpen ze beter waarom ze tijdelijk moeten omrijden.'

De gemeente maakt werk van het oplossen van fietsknelpunten in de stad. Op het Valkenbosplein wordt gewerkt aan het breder maken van de fietspaden en het meer ruimte creëren voor fietsers om te wachten bij de verkeerslichten. Verder worden rijstroken vernieuwd en

verkeerslichten beter op elkaar ingesteld. In totaal rouleren er tien borden in de stad die fietsverbeterpunten aangeven. Ze komen onder meer bij het Rijswijkseplein, Paul Krugerplein en de Doddendaallaan. De borden zijn ontworpen door de gemeente en gemaakt van milieuvriendelijk bamboe.

Onthulling Fietsverbeterpuntbord bij het Valkenbosplein. FRANK JANSEN

Zo doe ik dat

We kennen de regels. Maar het is best moeilijk om je eraan te houden. Daardoor krijgen veel mensen corona. In de campagne 'Den Haag tegen Corona' geven Hagenaars het goede voorbeeld. Ze laten zien hoe zij de strijd aan gaan met corona. Iedereen kan meedoen.

Meer informatie?
denhaagtegen corona.nl

Dirk Andriessen: 'Ik draag een mondkapje en vraag de patiënt dat ook te doen.'

VALERIE KUYPERS

Dirk Andriessen, huisarts in opleiding in de Rivierenbuurt

'De zorg gaat gewoon door'

'De allereerste dagen in maart kwam er bijna niemand,' herinnert Dirk Andriessen zich. Hij is huisarts in opleiding bij huisartsenpraktijk de Doc in de Rivierenbuurt. In de coronacrisis zag hij veel veranderen. En daar zijn ook goede veranderingen bij.

■ ■ 'Die rust uit het begin duurde niet lang. Mensen hadden hun klachten opgespaard en kwamen ineens met drie, vier, vijf klachten tegelijk. Om te zorgen dat de wachtkamer niet te vol zit, zien we ook nu nog minder patiënten, maar wel met dubbele tijd. Dus in plaats van één afspraak voor één probleem komt iemand misschien met vier klachten. Daar hebben we nu twintig minuten voor.' Dirk vindt het een verbetering: 'Tijdens een consult van tien minuten onderzochten we niet alleen de patiënt, maar lazen we ook zijn dossier, maakten we contact en deden we verslag na afloop. Met de patiënt zelf had je dan maar vijf minuten. Vaak was dat te weinig en moest de patiënt nog een keer terugkomen. Omdat we nu twintig minuten hebben, hoef ik dat allemaal maar één keer te doen. Dat spaart veel tijd en we kunnen ook makkelijker verschillende klachten met elkaar verbinden. Ik heb het idee dat patiënten daarom minder vaak terug hoeven te komen.'

GGD en coronapost

'De zorg gaat gewoon door,' benadrukt Dirk. 'Ook tijdens corona, alleen niet altijd bij de huisarts. Met coronaklachten ga je niet naar de huisarts, maar laat

je je testen bij de GGD. Heb je coronaklachten en moet je écht een huisarts zien, dan kun je naar de speciale coronapost bij het Haga Ziekenhuis. Je kunt corona hebben en óók op je knie gevallen zijn. Voor die situaties is de coronapost een vangnet. Heb je, naast corona, klachten die kunnen wachten, dan kun je niet naar de coronapost. Daar is helaas niet altijd begrip voor.'

Maatregelen bij de huisarts

Wie een afspraak wil maken bij de Doc, moet vragen beantwoorden aan de telefoon en nog een keer bij de deur. De bedoeling daarvan is dat mensen met coronaklachten thuisblijven en zich laten testen. 'Verder draag ik een mondkapje en ik vraag de patiënt dat ook te doen,' vertelt Dirk. 'Bij lichamelijk onderzoek sta ik zo veel mogelijk achter de patiënt, zodat we elkaar niet in het gezicht kunnen hoesten. Ook maken we de kamers en de instrumenten vaker schoon.'

Telefonische consulten

'Soms kan lichamelijk onderzoek met een foto, maar meestal moeten we de patiënt zien. Gaat het om een controle bij iemand die we vaker hebben gezien of alleen een gesprek, dan kan het soms telefonisch of met videobellen. Dat is vooral voor de patiënt prettig. Die hoeft niet apart vrij te nemen, in de wachtkamer te zitten... we doen het niet voor onszelf, want wij vinden het het makkelijkst de patiënt wél zelf te zien. En wil je toch liever langskomen, dan kan dat.'

Nancy Krul, vrijwilliger in voormalig verzorgingshuis 'Loosduinse Hof'

'Corona of geen corona, de soep wordt gekookt'

'Ouderen sterven eerder door eenzaamheid, dan aan corona.' Nancy Krul, vrijwilliger in het voormalige verzorgingshuis 'Loosduinse Hof' is er duidelijk over. Samen met een team vrijwilligers zorgt zij twee keer per week voor een fijne plek waar ouderen terecht kunnen voor een praatje en een soepje. Zolang dat kan binnen de coronaregels, wordt de soep gekookt en uitgedeeld.

■ ■ Drie jaar geleden sloot het 'Loosduinse Hof' de deuren. Een groot gemis voor de wijk. Nancy was er jaren zorgmanager geweest, maar op het moment van sluiting al enige tijd niet aan het werk. 'Ik had borstkanker,' vertelt Nancy. 'Het was een zware periode. Volledig werken kon ik niet meer, maar ik wilde me graag nuttig maken.' Toen eigenaar Staedion na een jaar leegstand besloot om het pand deels weer te openen voor vrijwillige activiteiten, stonden Nancy en haar team meteen klaar om wijk-ochtenden te organiseren.

Sindsdien brengen zij met de stichting 'Verzilveren' ouderen twee keer per week bij elkaar in het voormalige verzorgingshuis. 'Onze bezoekers zijn van alle nationaliteiten en spreken elkaars taal vaak niet, maar dat maakt voor de gezelligheid niets uit. Ze spelen een potje Rummikub of klaverjassen, lunchen samen en er wordt flink gebreed. We breien nu voor leerlingen van Loosduinse scholen. Die hebben het koud, omdat de ramen in de klas open moeten blijven. Dat is toch sneu?'

Toch lekker een soepje thuis

Tijdens de eerste lockdown waren er negen weken geen wijkochtenden. 'Onze mensen verdwenen weer

in hun eigen huizen. Ze misten het momentje van aandacht en gezelligheid enorm.' Nancy kookte daarom gewoon haar soep en vrijwilligers brachten deze, op de fiets, naar de mensen thuis. 'Heel fijn,' zegt Nancy. 'De mensen hadden twee keer per week wat aanspraak en wij hielden ze tegelijkertijd een beetje in het oog. Ik blijf een zorgmanager hè.'

Na de eerste lockdown konden ze, met beperkingen, weer open. 'Bij de deur vingen we de bezoekers op. Even handen ontsmetten, naam noteren en met een mondkapje op naar een plekje lopen. Gelukkig mag het mondkapje af als ze zitten, want onze bezoekers zijn vrijwel allemaal slechthorend. Elkaar verstaan op 1,5 meter afstand mét een mondkapje op, dat is niet te doen. Daarom heb ik zelf ook tijdens het soep uitdelen vaak geen mondkapje op. We doen het goed, want er is nog niemand ziek geworden. Daar zijn we best trots op.'

Veel steun voor Verzilveren

Nancy is aanstekelijk enthousiast over al het goede wat de club vrijwilligers voor de wijk doet. 'We zijn een stichting en moeten het hebben van giften en steun van de gemeente. De burgemeester is zelfs lang geweest om te kijken wat we hier doen. Gelukkig zijn we een zorginstelling en geen buurthuis. Daarom mogen we nu, ondanks de aangescherpte maatregelen openblijven. De wijkochtenden zijn belangrijk voor 'onze' ouderen en ik zie ze graag genieten.'

De wijkochtenden van Verzilveren zijn op maandag en woensdag van 10.30 tot 13.00 uur. Nancy en haar team zijn altijd op zoek naar extra handjes.

Meer informatie?
verzilveren.net/contact

Nancy Krul: 'De wijkochtenden zijn belangrijk voor 'onze' ouderen en ik zie ze graag genieten.'

HENRIETTE GUEST

Duval Ekinici: 'Ik spreek ze aan: hou vol jongens, anders kan de corona niet afvlakken en dat moet wel.'

HENRIETTE GUEST

Duval Ekinici, social worker bij ADO Den Haag

'Luisterend oor is nu voor jongeren het allerbelangrijkste'

Duvan Ekinici is social worker bij ADO Den Haag. Hij is er gedetacheerd door Mooi Welzijn en Xtra Plus. Bij ADO leert hij jongeren uit de hele stad kennen. 'Ze komen naar thuis- en uitwedstrijden, maar ook naar ons multifunctionele centrum (MFC),' vertelt hij.

■ ■ 'Daar komen ze op inloopavonden darten, tafelfootballen, noem het maar op. Intussen halen mijn collega en ik jongeren eruit die misschien meer aandacht nodig hebben. Dat kan om verkeerd gedrag gaan, maar ook om problemen thuis, op school of met werk. Door ons grote netwerk kunnen we ze helpen.'

Relatie is prestatie

Zijn werkgever detacheert Duvan ook als verzuim-medewerker bij ROC Mondriaan. Ook daar benadert hij jongeren actief en persoonlijk, vóórdat ze echt uitvallen van school: 'Hee, ik heb je gemist de laatste weken, wat is er aan de hand?' Niet voor niets is Duvans motto 'relatie is prestatie'. 'Als je een goede connectie met jongeren maakt, heb je de helft al gewonnen. En dan moet je allebei je afspraken nog nakomen. Vaak kom ik achter de voordeur terecht. In de elf jaar dat ik dit werk doe heb ik zo'n vijfduizend huisbezoeken afgelegd. Nu doe ik dat alleen nog als er een melding wordt gedaan, bijvoorbeeld door een docent, en alles

volgens de protocollen van het RIVM.'

Het verkeerde voorbeeld

Tijdens de coronacrisis gaat Duvan met zijn collega Rinus Lageweg extra veel de wijk in. 'Ik ken alle ontmoetingsplaatsen van jongeren in Leidschenveen-Ypenburg. Ik noem het liever geen hangplekken, dat klinkt negatiever dan het meestal is. En ik spreek ze aan: hou vol jongens, anders kan de corona niet afvlakken en dat moet wel. Soms voelen ze zich beschuldigd, jongeren hebben het altijd gedaan. Dan zeggen ze: 'Ik wil graag luisteren, maar we krijgen wel een verkeerd voorbeeld van de koning.' Ze zijn niet gek hoor.'

Meer aandacht

Het MFC is sinds 20 oktober dicht. Daarom gaan Duvan en Rinus nog meer naar buiten. 'Om met ze in contact te blijven en hulp te bieden. Velen raken in isolement, hebben ook psychisch geen uitlaatklep, misschien hun bijbaan verloren en geen inkomen meer... we moeten ze nu echt meer aandacht schenken. Ik ken deze groep zo goed dat ik precies weet wie ik moet opzoeken. Op dit moment is een luisterend oor bieden het allerbelangrijkste. Een beetje schaamte bij jongeren wegpoetsen, zodat ze met hun problemen komen. En dan kunnen we van alles regelen voor ze. Iedereen krijgt een tweede kans.'

Acht uur stroom per dag, lege supermarkten, medicijnen onbetaalbaar. Venezuela zit al jaren permanent in crisis. Twee verdedigers van mensenrechten zijn te gast in Den Haag.

‘Vrij ademen, leven zonder angst, wat een voorrecht!’

Eigenlijk zouden ze maar drie maanden blijven. Inmiddels zijn David Gómez en Génesis Dávila al bijna tien maanden in Nederland. Ze willen terug, maar vliegverkeer naar Venezuela is er nauwelijks. Bovendien ontmoedigt het regime terugkeer. David: ‘De regering Maduro beweert dat inkomende reizigers corona het land binnen smokkelen. Bio-terrorisme, heet dat. Grote kans dat je wordt opgepakt en vastgezet.’

Mensenrechten

David en Génesis lopen extra gevaar, omdat ze zich inzetten voor mensenrechten. Venezuela is alleen in naam een rechtstaat. Het regime gebruikt alle middelen om de oppositie monddood te maken: willekeurige arrestaties, martelingen, verdwijningen en extreem geweld tegen vreedzame demonstranten. In september bracht de VN nog een rapport uit over het systematisch gebruik van geweld door politie en leger tegen burgers.

David is hoogleraar Staatsrecht en Mensenrechten. Génesis geeft leiding aan Defiende Venezuela, een team van veertien advocaten gespecialiseerd in mensenrechten. ‘We hebben honderden ernstige incidenten gedocumenteerd, compleet met getuigenverslagen en namen van slachtoffers en daders. Binnen Venezuela is een eerlijk proces uitgesloten. We brengen zaken aan bij internationale juridische organisaties zoals het Internationaal Strafhof in Den Haag.

Dag van de Mensenrechten

Op donderdag 10 december is de Internationale Dag van de Mensenrechten: Bezoek online de jaarlijkse Martin Luther King lezing met als thema: ‘We cannot walk alone’. Kijk voor meer informatie over het programma (sprekers, performances, optredens) op de website van Justice and Peace.

Meer informatie?
[justiceandpeace.nl/
evenementen/mlk-2020](https://justiceandpeace.nl/evenementen/mlk-2020)

Mural of Change

Bezoek de Mural of Change. Een nieuwe landmark in de stad van vrede en recht op initiatief van Justice and Peace met steun van de Haagse Hogeschool en de gemeente. De graffiti-kunstenaars Karski & Beyond hebben een eerbetoon gemaakt voor iedereen wereldwijd die opkomt voor vrijheid, gelijkheid, rechtvaardigheid, vrede en milieu.

Locatie: Haagse Hogeschool, Johanna Westerdijkplein.

Génesis Dávila en David Gómez voor de Mural of Change op de Haagse Hogeschool. ‘In dit werk sta je continu onder hoogspanning.’

FRANK JANSEN

Het hof is een procedure begonnen die hopelijk leidt tot onderzoek, aanklachten en een proces. Het duurt lang, maar als het zover is, kom ik graag nog een keer terug naar Den Haag.’

Justice and Peace

Het interview is in het Nutshuis in het kantoor van Justice and Peace. Een onafhankelijke organisatie die zich al meer dan vijftig jaar inzet voor mensenrechten. ‘Shelter City’ is een van de programma’s. In 2012 was Den Haag de eerste deelnemende stad, inmiddels zijn het er twaalf in Nederland en vijf daarbuiten. Verdedigers van mensenrechten verblijven op uitnodiging drie maanden in een Shelter City. De gaststad verzorgt huisvesting en begeleiding; Justice and Peace trainingen. In Den Haag betaalt de gemeente de woon- en verblijfskosten.

David kwam in februari naar Shelter City Utrecht. Zijn plan was lezingen en colleges te geven, trainingen te volgen en aandacht te vragen voor Venezuela bij pers en media. Door corona duurt het verblijf veel langer. ‘Ik heb gelukkig kunnen doorwerken. Via internet lukt het redelijk om contact te

houden met collega’s en familie. Hier kan ik in alle rust schrijven, zonder bang te hoeven zijn dat de stroom uitvalt. Dat alleen al is een luxe.’

Psychisch wapenen

Génesis verbleef in Shelter City Rotterdam. Sinds september wonen ze beiden in Den Haag in afwachting van terugkeer naar Venezuela. Génesis: ‘In dit werk sta je continu onder hoogspanning. We worden lastig gevallen en dwars gezeten. Ook familie is niet veilig. Mijn moeder woont op mijn aanraden buiten het land. Wat wij doen, is alleen vol te houden als je lichamelijk en geestelijk sterk bent. In Nederland kan ik op adem komen en werken aan mijn gezondheid. We krijgen trainingen om je psychisch te wapenen tegen druk en intimidatie.’

David vult aan: ‘Vrij ademen, leven zonder angst, wat is dat een enorm voorrecht! Dit land voelt voor ons als het paradijs op aarde. Het ergste is nog wel dat Venezuela twintig jaar geleden niet veel anders was. We waren rijk dankzij de olie. Onze gezondheidszorg, onderwijs, openbaar vervoer en andere publieke diensten stonden

op hoog niveau. Een voorbeeld voor heel Zuid-Amerika. Door wanbeleid, corruptie en verspilling is daar niets meer van over. Alles is in verval.’

Honger en lockdown

Daar is ook corona nog bijgekomen. David: ‘Het regime gebruikt het virus om het volk extra te onderdrukken. Angst, honger en lockdown zijn middelen om de mensen klein te houden. Je kunt geen kant uit. Overleven kost alle energie. Mijn zoon vertelt hoe hij dagen gedwongen thuis zit, terwijl de elektriciteit is uitgevallen en de temperatuur tot 40°C oploopt. Dat is Venezuela nu.’

Génesis en David vragen zich af hoe het komt dat Europa zo weinig aandacht heeft voor hun land. David: ‘Op Syrië na is Venezuela de grootste humanitaire crisis van dit moment. Meer dan vijf miljoen vluchtelingen proberen te overleven verspreid over Zuid-Amerika. Ze bereiken Europa niet, misschien blijft het daarom stil. Vroeg of laat zal het regime instorten. Druk vanuit Europa en de rest van de vrije wereld kan dat proces versnellen. Het Venezolaanse volk heeft genoeg geleden.’

Energie uit de wijk challenge Bewoners flat Zeekant doen een proef met een tweetraps warmtepomp

Koploper met nieuwe warmtebron

Ook verenigingen van eigenaren (VvE's) moeten zich voorbereiden op wonen zonder gas. Groot onderhoud is hét moment om gebouwen extra te isoleren en gereed te maken voor een nieuwe warmtebron. Eén Haagse VvE is nationaal koploper.

Scheveningen heeft er een attractie bij. VvE's komen vanuit heel Nederland naar het prachtig gerenoveerde flatgebouw aan de Zeekant kijken. Bewoner en actief VvE-lid Joska Gal heeft al veel groepen rondgeleid. Renovatie op zichzelf is niet zo bijzonder, maar wel de keuze voor uiterst duurzame oplossingen. De investering ligt een stuk hoger dan bij traditioneel onderhoud, maar dat betaalt zich uit in lagere energiekosten en een gestegen woningwaarde.

Wat waren de problemen? Joska: 'De grootste pijn zat in de buitenschil door een mix van achterstallig onderhoud, bouwkundige gebreken en versleten materialen. Veel ellende ook bij de balkons, tot zelfs gevaarlijke situaties. In 2018 heeft onze VvE besloten om de oude constructie niet te repareren, maar te vervangen door compleet nieuwe gevelbekleding. Een dik jaar lang stond het gebouw in de steigers. Het resultaat overtreft de verwachtingen. Naast topisolatie en meer wooncomfort, ziet het gebouw er ook nog eens erg chique uit met de witte gevels en lichtgroene glazen balkons.'

Tweetraps warmtepomp

Hoe hebben jullie dit gefinancierd? 'De VvE heeft bij het Nationaal Energiebespaarfonds een lening van twee miljoen euro kunnen afsluiten tegen gunstige voorwaarden. Nog niet eerder

Bewoners van het Energieteam Zeekant zijn gestart met de overstap naar een duurzame warmtebron voor hun wooncomplex.

FLEUR BEEMSTER

Energie uit de Wijk Challenge

■ VvE Zeekant is een van de elf winnaars van de Energie uit de Wijk Challenge 2020. Zeekant gebruikt de toegekende subsidie voor het onderzoek naar schone warmtebronnen. Er zijn al veel wijken, buurten en straten in Den Haag waar bewoners met elkaar plannen maken om hun eigen omgeving te verduurzamen. Om deze groepen te helpen organiseert de gemeente de Energie uit de Wijk Challenge. In 2019 zijn elf groepen gekozen tot Haagse Energie Topper. De gemeente begeleidt deze Toppers zodat zij hun plannen nog dit jaar kunnen realiseren. Onlangs zijn zeven nieuwe Toppers bekend gemaakt.

 Meer informatie?
duurzamestad.denhaag.nl/energieuitdewijk

had het fonds geld geleend aan een VvE voor verduurzaming van hoogbouw. Verder hebben we subsidies ontvangen van de gemeente en de provincie Zuid-Holland. En er was een goed gevulde spaarpot. Ondanks flinke tegenvallers zijn we door extra subsidies toch binnen de begroting gebleven. Bewoners betalen vijftien jaar - de looptijd van de lening - ongeveer €70,- meer servicekosten. Traditioneel gevelherstel hadden we nooit zo gunstig kunnen financieren.'

De VvE is inmiddels alweer een fase verder. Zes bewoners vormen het Energieteam Zeekant. De appartementen hebben verouderde cv-ketels van het VR-type. Bovendien zijn de mechanische ventilatie en de gasgestookte ketels op hetzelfde afvoerkanaal aangesloten. Daar moet hoognodig wat aan gebeuren.

Joska: 'Dankzij betere isolatie kunnen we nu de stap zetten naar een schone warmtebron. We hebben onze vraag

uitgezet bij producenten van duurzame warmtesystemen. De firma Vaillant stelde voor in ons gebouw een veelbelovende innovatie uit te testen: warmtepompen in een cascade-opstelling. Op het dak komt een collectieve warmtepomp met een voorraadvat. Daarvandaan stroomt opgewarmd water naar de appartementen waar een kleine warmtepomp er nog eens extra warmte aan toevoegt tot circa 55°C. Genoeg voor een aangename kamertemperatuur, ook met de huidige radiatoren. Het systeem zorgt tevens voor warm tapwater in de keuken en douche. De cascade-opstelling levert volgens berekeningen een veel hoger rendement op dan gebruikelijk bij warmtepompen. Als de test slaagt, zou dit weleens voor meer flatgebouwen een oplossing kunnen zijn.'

Een langere versie van dit artikel staat op de website www.duurzamestad.denhaag.nl

Uw woning verduurzamen? Maak een afspraak met een Energiecoach

■ Denkt u erover na om uw woning te verduurzamen, maar weet u niet waar u moet beginnen? Of wilt u gewoon eerst een goed, onafhankelijk advies van iemand uit uw buurt met kennis van zaken? In diverse wijken zijn nu bewoners actief als Energiecoach. Deze coaches hebben een opleiding gedaan en kunnen u adviseren over verduurzaming. De coaches zijn actief onder de naam Haagse Energiebesparingsaanpak (HEBA). Ze werken nauw

samen met de adviseurs van Hou van je Huis. Op dinsdag 1 december van 20.00 tot 21.00 uur is er een online informatieavond om u alles te vertellen over het adviesgesprek met een Energiecoach. Aanmelden? Stuur een e-mail naar ikbenerbij@duurzaamdenhaag.nl

 Meer informatie?
duurzaamdenhaag.nl

Bespaar energie door energiescan

Een energiescan geeft inzicht op welke manieren u energie kunt besparen en uw woonplezier kunt vergroten. Een gespecialiseerd bedrijf bekijkt uw huis (kan ook online) en stelt daarna een rapport. Vraag de energiescan vóór 31 december aan en ontvang een gratis Energie Bespaarbox. Kijk op duurzamestad.denhaag.nl/energie-besparen.

SHUTTERSTOCK

Informatieavond duurzame VvE's

■ Op 8 december organiseert de gemeente een digitale informatieavond voor grote VvE's (meer dan 10 appartementen). Leer alles over het verduurzamen van uw wooncomplex en de overstap op schone energie. Zoals het informeren en betrekken van VvE-leden, technische, juridische en financiële mogelijkheden, aanvragen van offertes en uitvoering.

 Meer informatie en aanmelden?
duurzamestad.denhaag.nl

Wat vinden de fracties van de Nota Stadsnatuur?

Iedere maand kunnen inwoners via social media kiezen over welk onderwerp ze de standpunten van verschillende fracties willen lezen. Deze maand kreeg de Nota Stadsnatuur de meeste stemmen. GroenLinks, PVV en NIDA geven hun mening.

JURRIAN BROBBEL

Natuur in de stad is kwetsbaar. Daarom wil de gemeente de Haagse natuur beschermen en versterken. Want een stad met veel verschillende planten en dieren is een gezonde en aantrekkelijke stad. Den Haag heeft een goede basis. Om dit zo te houden, en waar mogelijk te versterken, is de Nota Stadsnatuur opgesteld. Hierin gaat de gemeente aan de slag voor een gezond stadsecosysteem en meer biodiversiteit. De gemeenteraad besluit woensdag 25 november over de Nota Stadsbestuur.

Impuls voor groene stad

Den Haag kent mooie parken en onze duinen waar veel mensen van genieten. Ook biedt het ruimte aan veel soorten dieren en planten. Toch staat deze natuur onder druk door vervuiling en de vele bouwplannen. Dit plan geeft aan onze stadsnatuur een impuls: zo komen er meer verbindingen tussen groene gebieden en wordt er bij het beheren meer rekening gehouden met de natuur. Een mooie stap. Maar we blijven ons inzetten voor meer groen, met name in de versteende wijken. Want dat blijft hard nodig.

Mens of natuur beiden kan niet

De Haagse PVV koestert onze stadsnatuur. Van onze prachtige duinen tot aan het Haagse bos. De balans tussen mens en natuur raakt de komende jaren echter verstoord door een enorme bevolkingsgroei van 8.000 inwoners per jaar. Verdichting en overbevolking zijn de grootste vijanden van een leefbare, groene stad. Eenieder die zegt het beste voor te hebben met onze stadsnatuur moet ook het lef hebben om naar het bevolkingsvraagstuk te kijken. Anders komt die Ooievaar op de Vijverberg dus never nooit meer terug.

Meer groen in de stad

Mens en natuur zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Met een alsmaar groeiende leefomgeving voor de mens is het van belang om de natuur te beschermen tegen de verstening van de stad. Vanuit NIDA zien we dat het college zich wil inspannen om de natuur in onze stad beter te beschermen. Dit juichen wij alleen maar toe. Hierin zouden wij ook extra aandacht willen vragen voor alsmaar versteende en dichtbevolkte wijken, waar de bomenpopulatie veel te laag is. Onze oproep is daarom: meer groen in versteende wijken.

De raad aan het woord

Chris van der Helm, VVD

De afgelopen vijf jaar heb ik me in de gemeenteraad steeds ingezet voor het opknappen van de straten en het

groen in de Loosduinse wijken Kraayenstein, Houtwijk en Nieuw-Waldeck. En met succes, want de afgelopen jaren hebben we als Haagse VVD 25 miljoen bij elkaar kunnen krijgen voor deze wijken. Kraayenstein wordt inmiddels opgeknapt en volgende week stellen we op het stadhuis de plannen voor Houtwijk en Nieuw-Waldeck vast. Daarmee kunnen we dan ook die wijken opknappen. Dat is fantastisch nieuws voor de bewoners en zo wordt Loosduinen nog mooier.

Joris Wijsmuller, Haagse Stadspartij

Het groen staat onder druk in onze groeiende stad, terwijl méér groen nodig is voor (leef) klimaat en biodiversiteit.

Maar de ambitie van het stadhuis voor extra bomen wordt totaal niet waargemaakt. Zo zijn bewoners rond de Mient een actiegroep gestart tegen het herinrichtingsplan van de gemeente om daar 156 bomen te kappen voor 72 extra parkeerplaatsen. De actiegroep heeft een petitie en het 'Eerlijk Plan Mient' gemaakt om zoveel mogelijk bomen te redden. Ik roep iedereen op om dit te steunen en het IJspaleis te bestoken met plannen voor meer groen.

Robin Smit, Partij voor de Dieren

Stadsboerderijen bieden een thuis voor verschillende dieren, zodat iedereen daarmee in contact kan komen. Jaarlijks

worden daar meer dan honderd dieren geboren. De meeste worden verkocht. Mensen raken zo het contact kwijt met dieren waar ze aan zijn gehecht. Met het verkopen van jonge dieren houdt Den Haag een industrie in stand die de PvdD niet graag ziet: de vee-industrie. Haagse stadsboerderijen moeten mensen juist leren hoe je goed moet omgaan met dieren. Een dier is geen ding. Laat dieren oud worden op de stadsboerderij.

Gehoord op de tribune

“Zorg voor (snel) testen op wijk-niveau in Laak. Voorkom dat burgers/bewoners met verhoogd besmettingsrisico's onnodig de wijk uit moeten.”

Kees Berenbak namens De Buurt Bestuurt Laak in de commissievergadering van 11 november 2020
Onderwerp: Aanpak coronacrisis

Kort

Vergaderingen

De Haagse gemeenteraad vergadert op 25 november en 16 december vanaf 10.00 uur in de raadzaal, waarbij alleen de woordvoerders op 1,5 meter van elkaar aanwezig zijn en zonder publiek. Het stemmen gebeurt op beide data digitaal vanaf 20.00 uur, zodat alle raadsleden hun stem kunnen uitbrengen. De commissies vergaderen ook fysiek in de raadzaal, waarbij ook raadsleden digitaal deelnemen zonder publiek.

Informatie

Wilt u spreken in de raad?

Iedereen kan spreken tijdens raads- en commissievergaderingen over onderwerpen die op de agenda staan. Dit heet 'Stad in de raad'. Voor inlichtingen hierover of om u aan te melden, kunt u terecht bij de griffie: telefoon (070) 353 31 31 of e-mail griffie@denhaag.nl.

Informatie over de raad

Informatie over de raad, de volledige agenda's, besluiten en verslagen van de raad en commissies vindt u op www.denhaag.nl/gemeenteraad. De stukken zijn ook in te zien bij het Den Haag Informatiecentrum (Stadhuis, Spui 70).

Een vergadering volgen

Kijk op www.denhaag.nl/uitzendingenraad of Den Haag TV (Ziggo kanaal 40) voor een live uitzending van de commissie- of raadsvergaderingen.

Adres gemeenteraad

Postbus 19157
2500 CD Den Haag
E-mail: raad@denhaag.nl

Raadsvergaderingen

Woensdag 25 november
Raadzaal, Spui 70 (stadhuis) vanaf 10.00 uur beraadslaging en vanaf 20.00 uur digitaal stemmen

Woensdag 16 december

Raadzaal, Spui 70 (stadhuis) vanaf 10.00 uur beraadslaging en vanaf 20.00 uur digitaal stemmen

Meer informatie?
denhaag.nl/gemeenteraad

De fracties in de gemeenteraad zijn verantwoordelijk voor de inhoud van deze pagina.

Al tien jaar heeft de 84-jarige vader van Fatoş Ipek dementie. Langzaam, maar onherroepelijk heeft de ziekte hem gesloopt. Toch beleven ze nog altijd dierbare momenten. Of beter, opnieuw.

‘Dan voel je je dubbel machteloos’

Salade met feta. Turkse koekjes en cake. Als Fatoş Ipek (50) naar het verpleeghuis gaat, neemt ze plastic bakjes mee met zelfgemaakte gerechten en lekkere dingen. ‘Mijn vader herkent mij al een tijd niet meer. Steeds vaker zaten we bij elkaar zonder dat er veel gebeurde. Dat voelde zó triest. Sinds ik eten meeneem, hebben we weer wel contact. Hij geniet ervan, laat merken smaken te herkennen en reageert als hij genoeg heeft. Het zijn primaire reacties, maar voor mij heel waardevol.’

En dan te bedenken dat Fatoş helemaal niet kon koken. Haar man is de ‘chef’ in huis. ‘Ik heb een nieuwe hobby en probeer steeds weer andere Turkse specialiteiten uit. Het is het fijn dat ik de band met mijn vader op deze manier vorm kan geven. Zo bouw ik nog steeds nieuwe herinneringen op.’

Einde inzicht

Voor Fatoş was het afgelopen jaar als een achtbaan. Dat begon toen haar vader december 2019 stopte met eten. ‘Volgens de arts was dit het begin van het einde. We konden maar beter de uitvaart voorbereiden. Ik nodigde een begrafenisondernemer uit en ben gaan rondbellen. Mijn vader is gelovig en daarom willen we hem volgens de islamitische rituelen begraven. Maar hoe doe je dat als kind van twee culturen?’

‘Tegelijkertijd gingen mijn broers en ik vaker op bezoek en namen soep en lekkere dingen mee. We

Respijtkaat voor mantelzorgers

Mantelzorgers kunnen een beroep doen op respijtzorg, als ze even een steuntje in de rug nodig hebben. Respijtzorg is er als ‘echte’ zorg, bijvoorbeeld een logeer-voorziening, maar kan ook heel praktisch zijn, zoals de boodschappenbegeleidingsdienst of AV070. De Haagse respijtzorg is voor een groot deel terug te vinden op de Respijtkarten voor mantelzorgers. Ze zijn er per stadsdeel en beschikbaar bij huisartsen, apothekers, fysiotherapeuten en ook de Servicepunten XL en de bibliotheken.

 Meer informatie?
denhaagmantelzorg.nl

Wilt u ook uw verhaal vertellen?

Bent u Haagse mantelzorgster en wilt u ook uw verhaal vertellen? Stuur dan een e-mail naar denhaagmantelzorg@denhaag.nl

“**Inclusieve zorg is het antwoord**”

Fatoş Ipek: ‘Ik ben gelukkig als ik hem zie genieten.’

HENRIETTE GUEST

hebben hem met veel geduld en zorg opnieuw laten eten. Dat lukte steeds beter. In januari zagen we hem opnieuw. Hij begon zelfs weer een beetje te lopen. Fantastisch, ik wil hem nog niet missen.’

En dan slaat in maart corona toe. Het verpleeghuis ging op slot. Maandenlang kon Fatoş haar vader niet zien en daarna alleen achter plexiglas. ‘Een verschrikkelijke tijd en een ongekend harde maatregel. De familie kreeg dit meegedeeld in een e-mail. Ik begrijp de angst voor besmettingen, maar dit was harteloos. Nu is het allemaal gelukkig beter geregeld. We kunnen op bezoek komen, als het vooraf wordt aangemeld. Ik ben gelukkig als ik hem zie genieten. Hoe beperkt ook, je hebt toch het gevoel iets te kunnen doen.’

Migranten mantelzorgers

Ondanks hun grote inzet voelen mantelzorgers zich vaak machteloos. Wat ze zouden willen veranderen, valt niet te veranderen. ‘Je ziet iemand aftakelen en juist daar kun je niets aan doen. Het enige wat je zeker weet, is dat het binnenkort nog slechter zal gaan. Tegelijkertijd zie je dat de zorg vaak

niet kan bieden wat je naaste nodig heeft. Er wordt keihard gewerkt, maar er is een tekort aan budget, personeel en vooral ook visie.’

Voor migranten-mantelzorgers komen er extra gevoelens van machteloosheid bij als ze stuiten op onbegrip en (voor)oordelen over hun cultuur. ‘Ik heb het vaak meegemaakt. Moslims laat je bijvoorbeeld geen gerecht eten met varkensvlees. Een verzorgster zei ooit: Jouw vader is dement. Hij proeft het toch niet. Ik had net daarvoor mosterdsoep met spekjes weggehaald. Op zo’n moment voel je je dubbel machteloos. Alle migranten-mantelzorgers kunnen je dit soort voorvallen vertellen. Voor hen is de zorgwereld bovendien vaak totaal onbekend terrein. Ze raken verdwaald in het woud aan regelingen en voorzieningen. Daar is weinig oog voor.’

In de actiestand

‘Ik schrijf een blog over mijn ervaringen en vraag reacties om van elkaar te kunnen leren. Het zijn schrijvende verhalen van mantelzorgers die soms de wanhoop nabij zijn. Mijn advies is om je niet terug te trekken, maar zorgen te delen en

hulp te zoeken. Als ik problemen tegenkom, schiet ik in de actiestand. Ik pak de telefoon en stap ergens op af. Zodra je iets voor elkaar hebt gekregen, voel je je weer iets minder machteloos.’

Inclusieve zorg is het antwoord. Maar daar is geen blauwdruk voor. Volgens Fatoş begint het bij serieus aandacht hebben voor de ander. Niet uitgaan van hoe je denkt dat iemand is. De Turk bestaat niet, evenmin als de Nederlander. Oprecht vragen aan bewoners en mantelzorgers wat zij belangrijk vinden en wat cultuur in hun geval betekent voor de zorg. ‘Dat is echt niet zo ingewikkeld. We zijn allemaal mensen. Het gaat erom dat we gezien willen worden als individuen met een specifieke achtergrond.’

Fatoş schrijft een blog - Dagboek van een Mantelzorgster - over de zorg voor haar vader op www.mantelzorgelijk.nl

 Meer informatie?
mantelzorgelijk.nl

Initiatieven voor ouderen

Veel ouderen zijn eenzaam in deze coronatijd. Ze hebben minder sociale contacten en veel vertrouwde activiteiten liggen stil. Toch gebeurt er nog steeds een hoop in de stad. Ook voor ouderen. Vaak online, soms in de eigen buurt, maar altijd coronaproof. Drie voorbeelden.

Lidy Munninghoff, bibliotheek Den Haag

‘Vraag naar computertrainingen is groter dan ooit’

‘Onder de noemer ‘Ouderen in de wijk’ organiseren we activiteiten speciaal voor senioren. Iedereen kan zich aanmelden. Toen in maart de coronacrisis uitbrak moest alle bibliotheken dicht. We hebben onze deelnemers gebeld en gevraagd waaraan ze behoefte hadden. Veel mensen waren in paniek. In juni hebben we onze activiteiten weer opgestart. Uiteraard coronaproof. Zo was er bij onze jaarlijkse voorleeslunch met een bekende Hagenaar maar plek voor dertig mensen. Het liep storm. We weten dat het bij jullie veilig is geregeld, hoorden we. De meeste activiteiten kunnen ook online. Zoals de collegereeks Oud Geleerd Jong Gedaan door studenten voor senioren. Een student Politicologie gaf via Zoom een lezing over de Amerikaanse verkiezingen. Samen met het KOO organiseren we

culturele activiteiten rond 75 jaar vrijheid zoals theater, fotografie en schilderen. Ook dat gaat nu digitaal. Docenten hebben filmpjes opgenomen zodat deelnemers thuis aan de slag kunnen. Iedere donderdag doen we een telebakkie. Dan bellen we met vijf mensen tegelijk, drinken samen koffie, doen een quiz of zingen liedjes. De meeste ouderen hebben een smartphone. Wij leren hoe ze daarmee zelf hun contacten kunnen onderhouden en hoe makkelijk dat is. De vraag naar onze computertrainingen is nu groter dan ooit. We hebben zelfs wachtlijsten. We willen alle ouderen uitdagen om digitaal vaardig te worden. Het vergroot je wereld, helemaal in deze tijd.’

Meer informatie?

bibliotheekdenhaag.nl/activiteiten/senioren

Astrid Schuringa, ouderenwerk Xtra Voor Welzijn Loosduinen ‘Gelukkig is er ook veel dat nog wel kan’

‘Vlak voor de coronacrisis zijn we in Loosduinen begonnen met het project ‘Haagse ouderen voor elkaar’. Veel ouderen zoeken een maatje, bijvoorbeeld iemand om mee te wandelen, naar een museum te gaan of een kop koffie mee te drinken. Maar er zijn te weinig vrijwilligers. Zo kwamen we op het idee dat ouderen ook elkaars maatje kunnen worden. De eerste bijeenkomst was heel geslaagd. Mensen vonden elkaar. Toen kwam corona en moesten we stoppen. Omdat we niet meer fysiek bij elkaar konden komen zijn we in oktober gestart met Telebakkie. Wekelijks voeren we nu het gesprek met de zes deelnemers via onze smartphone of vaste telefoon, ieder vanuit zijn eigen huis. Telebakkie gebeurt nu op meerdere plekken in de stad. Veel ouderen zijn eenzaam in deze coronatijd. Mensen zijn bang om besmet raken.

Of hun kinderen zijn bang. In ons wijkcentrum De Henneberg is nu geen open inloop meer. Even binnenlopen voor een kop koffie of een praatje dat kan nu niet. Dat is een enorm gemis. Gelukkig is er ook veel dat nog wel kan. De telefoencirkels gaan gewoon door. Ook de huisbezoeken zijn weer opgestart. En vrijwilligers doen boodschappen voor ouderen. Dat gebeurde voor de coronatijd ook al, maar nu is er nog meer behoefte aan. Bij de Servicepunten XL kunt u terecht voor advies en informatie en voor een afspraak voor ondersteuning van onze ouderenconsulenten, maatschappelijk werkers en cliëntondersteuners.’

Meer informatie?

(070) 205 22 22

servicepuntxl.nl

FOTO'S: HENRIËTTE GUEST

Marja Meijer, sociaal makelaar voor eenzaamheid en mantelzorg Moerwijk bij Mooi Welzijn en Marije Winter, gebiedsregisseur Haag Wonen ‘Een vriendschapsprkbord voor meer contact’

Marja: ‘Toen in maart de coronacrisis uitbrak dacht ik: wat kunnen mensen nog wel samen doen? Veel activiteiten lagen stil. Hoe zorg je er dan bijvoorbeeld voor dat ouderen niet vereenzamen? 1 op 1 afspreken kon nog wel. Maar hoe breng je mensen met elkaar in contact? Heel veel gaat digitaal tegenwoordig. Maar veel ouderen zijn niet zo digitaal vaardig. Zo kwam ik op het idee van het vriendschapsprkbord. Het idee is heel simpel.

Net als bij de supermarkt is het een prikbord waar mensen kaartjes op kunnen prikken. Zo'n prikbord kun je bijvoorbeeld ophangen in de hal van een flat. Stel dat er op vijf hoog iemand woont die van schaken houdt. En op de tweede verdieping woont

ook een schaakliefhebber, maar dat weten ze niet van elkaar. Via zo'n vriendschapsprkbord kunnen ze met elkaar in contact komen. Het gaat om vriendschappelijke activiteiten zoals samen wandelen, of een spelletje doen. En het leuke is: iedereen kan zoiets maken. Je haalt een prikbord bij de kringloopwinkel en wat kaartjes. Het kost bijna niets.

Marije: ‘Wij vinden het een vreselijk leuk idee. In Morgenstond hangen nu twee prikborden in onze flats. Ook in Moerwijk komt er eentje als de verbouwing van het woongebouw klaar is. Ik weet niet hoeveel matches er al zijn ontstaan door het vriendschapsprkbord. Maar ik hoop dat veel mensen er iets positiefs mee gaan doen.’